

Bruksela, dnia 20.7.2022 r.
COM(2022) 361 final

2022/0225 (NLE)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE RADY

w sprawie skoordynowanych środków zmniejszających zapotrzebowanie na gaz

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

W ciągu ostatniego roku w dostawach gazu z Rosji doszło do szeregu zakłóceń, które można wytłumaczyć jedynie celowym dążeniem do wykorzystania energii jako broni politycznej. Rosja od wielu lat jest głównym dostawcą gazu do UE. W ubiegłym roku ponad 40 % gazu dostarczanego do UE pochodziło z Rosji. Od wybuchu wojny dostawy gazu stale się zmniejszają. Przepływ gazu z Rosji przez gazociągi wynosi obecnie mniej niż 30 % średniej z poprzednich lat. Dwanaście państw członkowskich uruchomiło pierwszy lub drugi stan kryzysowy zgodnie ze wspólną klasyfikacją UE. Ten szok podaźowy ma już znaczący wpływ na ceny gazu, ceny energii elektrycznej, inflację, ogólną stabilność finansową i makroekonomiczną UE oraz na wszystkich obywateli.

Nie ma powodów, by sądzić, że to obniżanie poziomu dostaw gazu ustanie. UE stoi dziś przed realną perspektywą pełnego i długotrwałego zakłócenia dostaw gazu z Rosji, do którego może dojść w każdym momencie. Musi być na to przygotowana i musi podejmować działania prewencyjne w celu złagodzenia skutków ewentualnych poważnych zakłóceń dostaw.

W ostatniej dekadzie UE podejmowała stałe wysiłki w celu poprawy ogólnej sytuacji Unii w zakresie bezpieczeństwa dostaw, koncentrując się w szczególności na dywersyfikacji poprzez rozwój infrastruktury, a także na wzmocnieniu ram bezpieczeństwa dostaw gazu. Chociaż obecne ramy mają solidne podstawy i są skuteczne w odniesieniu do krótkoterminowych zakłóceń i ekstremalnych zdarzeń pogodowych, to są one jednak niewystarczające, jeżeli chodzi o wysoce niepewne perspektywy dostaw i poważne trwałe cięcia w dostawach.

W odpowiedzi na zwiększone ryzyko związane z nadchodzącą zimą w ciągu ostatnich kilku miesięcy UE znacznie wzmocniła swoją natychmiastową gotowość do reagowania na tak poważne zakłócenia dostaw: w pełni wykorzystwała możliwości przewidziane w obecnych ramach prawnych, wprowadziła środki zachęcające do napełnienia magazynów, ustanowiła unijną platformę energetyczną w celu wspierania dywersyfikacji dostaw gazu i ogłosiła, w ramach planu REPowerEU z dnia 18 maja 2022 r., cel, jakim jest jak najszybsze wyeliminowanie zależności od rosyjskich paliw kopalnych. W rezolucji z dnia 7 kwietnia 2022 r. Parlament Europejski wezwał do opracowania planu dalszego zapewniania bezpieczeństwa dostaw energii w Unii w perspektywie krótkoterminowej. Następnie na posiedzeniach Rady Europejskiej w dniach 31 maja i 23 czerwca 2022 r. liderzy UE zaapelowali o podniesienie w trybie pilnym gotowości na wypadek ewentualnych poważnych zakłóceń dostaw z myślą o zapewnieniu dostaw energii po przystępnych cenach.

W związku z możliwymi dalszymi cięciami dostaw przez Rosję i w związku z potrzebą wspólnego sprostania przez UE tym nowym wyzwaniom dalsze zmniejszenie zapotrzebowania na gaz ma kluczowe znaczenie dla uniknięcia daleko idących negatywnych konsekwencji dla obywateli i gospodarki UE. Proponowane rozporządzenie tworzy ulepszone ramy koordynacji krajowych środków ograniczania zapotrzebowania na gaz. Wprowadza ono również możliwość ogłoszenia przez Komisję nowego unijnego stanu kryzysowego, a mianowicie „unijnego stanu alarmowego”, który ma powodować ogólnounijne obowiązkowe zmniejszenie zapotrzebowania i ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa dostaw gazu. Zobowiązanie wszystkich państw członkowskich do zmniejszenia zapotrzebowania na gaz za pomocą wybranych przez siebie środków w przypadku dalszego

pogorszenia się sytuacji w zakresie dostaw, prowadzącego do unijnego stanu alarmowego, ma kluczowe znaczenie dla zapobieżenia poważnym szkodom gospodarczym wynikającym z dalszych zakłóceń dostaw. Wspólne i dobrze skoordynowane zmniejszenie zapotrzebowania może znacznie obniżyć ryzyko ograniczenia dostaw w sektorach, które mają kluczowe znaczenie dla unijnych łańcuchów dostaw i konkurencyjności UE w przypadku poważnych zakłóceń dostaw. Jak określono w komunikacie pt. „Oszczędzanie gazu na bezpieczną zimę” z dnia 20 lipca 2022 r., podjęcie natychmiastowych działań mających na celu zmniejszenie zapotrzebowania będzie dla obywateli i przemysłu dużo tańsze niż przeciwdziałanie nieskoordynowanym ograniczeniom w późniejszym terminie.

Wielkość niezbędnego zmniejszenia zapotrzebowania, która ograniczy wpływ zakłóceń dostaw, ale nie umożliwi uniknięcia wszystkich negatywnych skutków, powinna uwzględniać wielkość zapotrzebowania na gaz, która może być zagrożona w przypadku całkowitego przerwania dostaw gazu z Rosji. Wielkość zmniejszenia zapotrzebowania można rozdzielić między wszystkie państwa członkowskie na podstawie porównania z ich średnim zużyciem gazu w ciągu ostatnich pięciu lat.

W celu uniknięcia znaczących zakłóceń na rynku wewnętrznym, które mogą wystąpić w przypadku nieskoordynowanej reakcji państw członkowskich na potencjalne dalsze zakłócenia dostaw z Rosji, istotne jest, aby wszystkie państwa członkowskie podjęły jak najszybciej wspólne działania w duchu solidarności. Niektóre państwa członkowskie mogą być bardziej narażone na skutki zakłóceń dostaw z Rosji niż inne, jednak wszystkie państwa członkowskie odczuwają negatywne skutki takich zakłóceń i wszystkie mogą przyczynić się do ograniczenia wynikających z nich szkód gospodarczych. Proponowane rozporządzenie odzwierciedla zatem zasadę solidarności energetycznej, która została niedawno potwierdzona przez Trybunał Sprawiedliwości jako podstawowa zasada prawa UE¹. Państwa członkowskie, które dokładają wszelkich starań w celu rozwiązania problemu niedoboru gazu na swoim terytorium, powinny mieć prawo do pełnego korzystania z solidarności energetycznej swoich sąsiadów.

Ponieważ jednak niektóre państwa członkowskie – ze względu na swoją szczególną sytuację geograficzną lub fizyczną, np. brak rurociągowych połączeń międzysystemowych z innymi państwami członkowskimi lub ich ograniczony zakres – nie są w stanie uwolnić znacznych ilości gazu rurociągowego na korzyść Unii, wniosek przewiduje możliwość ubiegania się przez te państwa członkowskie o ograniczenie obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Proponowany instrument ustanawia tymczasowe, proporcjonalne i nadzwyczajne środki. Stanowi on uzupełnienie istniejących odpowiednich inicjatyw i przepisów UE, które zapewniają obywatelom możliwość korzystania z bezpiecznych dostaw gazu oraz ochronę odbiorców przed poważnymi zakłóceniami dostaw.

Wynika on logicznie z istniejących inicjatyw, takich jak: plan REPowerEU, pakiet dotyczący obniżenia emisyjności rynku wodoru i gazu² oraz inicjatywa „Oszczędzanie gazu na

---

¹ Wyrok w sprawie C-848/19 P (Niemcy/Polska).

² Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazów odnawialnych i gazu ziemnego oraz wodoru, COM(2021) 803 final; wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rynków wewnętrznych gazów ze źródeł odnawialnych i gazu ziemnego oraz wodoru (wersja przekształcona), COM(2021) 804 final.

bezpieczną zimę”. Proponowana inicjatywa ma charakter w pełni uzupełniający w stosunku do prawodawstwa UE dotyczącego bezpieczeństwa dostaw gazu, w którym ustanowiono już kompleksowy zbiór przepisów mających na celu lepszą ochronę obywateli i przedsiębiorstw przed przerwami w dostawach. Rozporządzeniem (UE) 2017/1938 wprowadzono między innymi plany na wypadek sytuacji nadzwyczajnej, w ramach których państwa członkowskie są zobowiązane do przygotowania się na różne stany kryzysowe oraz zaplanowania środków, które można zastosować w przypadku krajowych stanów alarmowych. Istnieją również mechanizmy solidarności zapewniające współpracę transgraniczną państw członkowskich w celu zapewnienia, aby w przypadku zakłóceń dostaw energia była dostarczana tym odbiorcom w regionie, którzy najbardziej jej potrzebują, Wniosek Komisji dotyczący pakietu dotyczącego obniżenia emisyjności rynku wodoru i gazu obejmuje dalsze środki mające na celu zwiększenie gotowości na wypadek zakłóceń dostaw.

Po inwazji Rosji na Ukrainę Unia opracowała plan REPowerEU, aby jak najszybciej, a najpóźniej do 2027 r., zakończyć zależność UE od rosyjskich paliw kopalnych. Aby to osiągnąć, w planie REPowerEU określono środki związane z oszczędnością energii i efektywnością energetyczną oraz zaproponowano przyspieszone wprowadzanie czystej energii w celu zastąpienia paliw kopalnych w gospodarstwach domowych, przemyśle i sektorze wytwarzania energii elektrycznej. W tym kontekście proponowana inicjatywa opiera się na narzędziach, którymi UE już dysponuje, i jest w pełni zgodna z celami określonymi w planie REPowerEU.

Wniosek Komisji dotyczący pakietu dotyczącego obniżenia emisyjności rynku wodoru i gazu³ obejmuje dalsze środki mające na celu zwiększenie gotowości na wypadek zakłóceń dostaw, zwłaszcza poprzez zmianę rozporządzenia (UE) 2017/1938. Ponadto niedawno przyjęte rozporządzenie (UE) 2022/1032 w sprawie magazynowania gazu⁴ wprowadziło obowiązek magazynowania w odpowiedzi na rosyjską inwazję na Ukrainę, w konsekwencji której niedobory dostaw i gwałtowne wzrosty cen mogą wynikać nie tylko z awarii infrastruktury lub ekstremalnych warunków pogodowych, ale również ze zmian sytuacji geopolitycznej powodujących dłuższe lub nagłe zakłócenia dostaw. Obowiązek napełniania magazynów określone w rozporządzeniu (UE) 2022/1032 przyczyniają się do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw gazu na zimę na przełomie 2022 i 2023 r.

---

³ Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazów odnawialnych i gazu ziemnego oraz wodoru, COM(2021) 803 final; wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rynków wewnętrznych gazów ze źródeł odnawialnych i gazu ziemnego oraz wodoru (wersja przekształcona), COM(2021) 804 final.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1032 z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) 2017/1938 i (WE) nr 715/2009 w odniesieniu do magazynowania gazu, Dz.U. L 173 z 30.6.2022, s. 17.

Obowiązujące przepisy dotyczące bezpieczeństwa dostaw gazu nie są jednak w pełni dostosowane do wyzwań w zakresie bezpieczeństwa dostaw o charakterze i skali, przed którymi stoimy i w przypadku których natychmiastowa gotowość staje się niezbędna, aby uniknąć poważnych gospodarczych i społecznych skutków poważnych zakłóceń dostaw. W związku z tym w dniach 31 maja i 23 czerwca 2022 r. Rada Europejska w swoich konkluzjach zwróciła się o przygotowanie się w trybie pilnym na wypadek dalszych zakłóceń dostaw gazu, a w szczególności o umożliwienie ściślejszej koordynacji z państwami członkowskimi i między nimi.

W komunikacie pt. „Oszczędzanie gazu na bezpieczną zimę” przyjętym w dniu 20 lipca 2022 r. określono narzędzia, którymi Europa już dysponuje w celu skoordynowanego zmniejszenia zapotrzebowania, oraz działania, które należy jeszcze podjąć, aby Europa była gotowa na całkowite lub częściowe zakłócenia dostaw gazu. Proponowana inicjatywa stanowi odpowiedź na zwiększone ryzyko wynikające z wojny Rosji z Ukrainą i ma charakter w pełni uzupełniający w stosunku do przepisów dotyczących bezpieczeństwa dostaw. Określono w niej nowe przepisy dotyczące skoordynowanego zmniejszenia zapotrzebowania i wprowadzono możliwość ogłoszenia nowego unijnego stanu alarmowego. Choć Komisja ma już możliwość ogłoszenia stanu nadzwyczajnego na szczeblu Unii, obecnie na mocy obowiązujących przepisów nie ma możliwości ogłoszenia stanu alarmowego na szczeblu Unii. Obecna sytuacja pokazuje jednak, że taki stan alarmowy może być przydatny do zagwarantowania, że wszystkie państwa członkowskie podejmą niezbędne środki zapobiegawcze w celu uniknięcia kryzysu energetycznego.

Niniejszy wniosek dotyczący instrumentu umożliwiającego skoordynowane przygotowanie się na wypadek kryzysu poprzez wprowadzenie lepszych zasad koordynacji w zakresie zmniejszenia zapotrzebowania na gaz oraz stworzenie możliwości wprowadzenia ogólnounijnego obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania na gaz stanowi zatem uzupełnienie istniejących instrumentów, zapewniając bezpieczeństwo dostaw gazu i koordynację między środkami zmniejszającymi zapotrzebowanie w całej UE.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Wniosek jest środkiem nadzwyczajnym, który ma być stosowany przez ograniczony czas i który jest spójny z szerszym zestawem inicjatyw mających na celu zwiększenie odporności energetycznej Unii i przygotowanie się na ewentualne sytuacje nadzwyczajne. Jest on również w pełni zgodny z zasadami konkurencji i rynku, ponieważ funkcjonowanie transgranicznych rynków energii ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa dostaw w sytuacji niedoboru dostaw gazu. Odpowiednie przepisy zawarte we wniosku zapewniają, aby środki krajowe nie ograniczały konkurencji ani nie zagrażały integralności rynku wewnętrznego. Zapewnienie bardziej skoordynowanego zmniejszania zapotrzebowania jest również zgodne z celami Komisji w zakresie Zielonego Ładu.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawę prawną przedmiotowego instrumentu stanowi art. 122 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Obecny niedobór dostaw gazu stanowi poważną trudność w zaopatrzeniu w produkt energetyczny w rozumieniu art. 122. Przywódcy UE i Komisja stwierdzili, że już w miesiącach letnich pilnie potrzebne są dodatkowe środki na rzecz bardziej

skoordynowanych działań, aby lepiej przygotować się na ewentualne dalsze zakłócenia dostaw gazu w nadchodzącym okresie zimowym. Środki przewidziane w ramach instrumentu umożliwiają wszystkim państwom członkowskim skoordynowane przygotowanie się na ewentualne dalsze niedobory dostaw. Uzasadnione jest zatem oparcie proponowanego instrumentu na art. 122 ust. 1 TFUE.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Planowane środki w ramach niniejszej inicjatywy są w pełni zgodne z zasadą pomocniczości. Ze względu na skalę i znaczące skutki dalszych cięć dostaw gazu ze strony Rosji konieczne jest podjęcie działań na szczeblu UE. Skoordynowane podejście polegające na zmniejszeniu zapotrzebowania w całej Unii, w duchu solidarności, jest konieczne, aby zminimalizować ryzyko wystąpienia potencjalnych poważnych zakłóceń w miesiącach zimowych, kiedy zużycie gazu będzie większe, a państwa członkowskie będą musiały częściowo polegać na gazie zmagazynowanym w sezonie napełniania magazynów.

Biorąc pod uwagę bezprecedensowy charakter kryzysu dotyczącego dostaw gazu i jego skutki transgraniczne, a także poziom integracji wewnętrznego rynku energii UE, uzasadnione jest podjęcie działań na szczeblu Unii, ponieważ same państwa członkowskie nie są w stanie w sposób skoordynowany wystarczająco skutecznie przeciwdziałać ryzyku poważnych trudności gospodarczych wynikających ze wzrostu cen lub znaczących zakłóceń dostaw. Jedynie działania na szczeblu UE w duchu solidarności między państwami członkowskimi mogą zagwarantować, że zakłócenia dostaw nie będą prowadzić do trwałych szkód dla obywateli i gospodarki.

Ponieważ ze względu na swoją skalę i skutki środek ten może zostać skuteczniej zrealizowany na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej.

- **Proporcjonalność**

Niniejsza inicjatywa jest zgodna z zasadą proporcjonalności. Jest ona objęta zakresem art. 122 ust. 1 TFUE. Interwencja polityczna jest proporcjonalna do wymiaru i charakteru określonych problemów oraz do osiągnięcia wyznaczonych celów.

Z uwagi na bezprecedensową sytuację geopolityczną i poważne zagrożenie dla obywateli i gospodarki UE istnieje wyraźna potrzeba podjęcia skoordynowanych działań. Niniejsza inicjatywa nie wykracza zatem poza to, co konieczne, by osiągnąć cele określone w przedmiotowym instrumencie. Proponowane środki uznaje się za proporcjonalne i w miarę możliwości opierają się one na istniejących podejściach, takich jak istniejące stany kryzysowe i plany na wypadek sytuacji nadzwyczajnej ustanowione zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1938.

Niniejszy wniosek określa ostateczny rezultat, który ma zostać osiągnięty, w formie procesu ustalania prawnie wiążącego obowiązku zmniejszenia zużycia energii przez państwa członkowskie, przy jednoczesnym zapewnieniu państwom członkowskim pełnej autonomii w wyborze najskuteczniejszych środków służących wypełnieniu takiego obowiązku zgodnie z ich krajową specyfiką i środkami przewidzianymi już w krajowych planach na wypadek sytuacji nadzwyczajnej.

- **Wybór instrumentu**

Biorąc pod uwagę wymiar kryzysu energetycznego oraz skalę jego skutków społecznych, gospodarczych i finansowych, Komisja uważa, że należy podjąć działania w drodze rozporządzenia o zasięgu ogólnym, mającego bezpośrednie i natychmiastowe zastosowanie. Umożliwiłoby to wprowadzenie szybkiego, jednolitego i ogólnounijnego mechanizmu współpracy.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Z uwagi na politycznie wrażliwy charakter wniosku oraz pilną potrzebę jego przygotowania, tak aby mógł on zostać przyjęty na czas przez Radę, nie można było przeprowadzić konsultacji z zainteresowanymi stronami.

- **Prawa podstawowe**

Nie zidentyfikowano negatywnego wpływu na prawa podstawowe. Środki w ramach tego instrumentu nie będą miały wpływu na prawa odbiorców sklasyfikowanych jako chronieni na mocy rozporządzenia (UE) 2017/1938, w tym wszystkich odbiorców będących gospodarstwami domowymi. Instrument ten umożliwi zmniejszenie ryzyka związanego z niedoborem gazu, który w przeciwnym razie miałby poważne konsekwencje dla gospodarki i społeczeństwa.

4. WPLYW NA BUDŻET

Niniejszy wniosek nie wymaga dodatkowych zasobów z budżetu UE.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

Nie dotyczy.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE RADY

w sprawie skoordynowanych środków zmniejszających zapotrzebowanie na gaz

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 122 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Federacja Rosyjska, główny zewnętrzny dostawca gazu dla Unii, rozpoczęła agresję wojskową na Ukrainę, która jest umawiającą się stroną Wspólnoty Energetycznej. Eskalacja rosyjskiej agresji wojskowej na Ukrainę od lutego 2022 r. doprowadziła do znacznego spadku dostaw gazu w wyniku celowego dążenia do wykorzystania gazu jako broni politycznej. Przepływ gazu rurociągowego z Rosji przez terytorium Białorusi został wstrzymany, a dostawy przez terytorium Ukrainy stale maleją. Łączne przepływy gazu z Rosji stanowią obecnie mniej niż 30 % średniej z lat 2016–2021. Zmniejszenie podaży doprowadziło do historycznie wysokich i niestabilnych cen energii, przyczyniło się do inflacji i stworzyło ryzyko dalszego pogorszenia koniunktury gospodarczej w Europie.
- (2) W tym kontekście 18 maja 2022 r. Unia opracowała plan REPowerEU⁵, aby jak najszybciej, a najpóźniej do 2027 r., zakończyć zależność Unii od rosyjskich paliw kopalnych. Aby to osiągnąć, w planie REPowerEU określono środki związane z oszczędnością energii i efektywnością energetyczną oraz zaproponowano przyspieszone wprowadzanie czystej energii w celu zastąpienia paliw kopalnych w gospodarstwach domowych, przemyśle i sektorze wytwarzania energii elektrycznej.
- (3) Unia podjęła dalsze działania w celu zwiększenia swojej gotowości do reagowania na zakłócenia w dostawach gazu. Przyjęto rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1032⁶ w celu zapewnienia napełnienia podziemnych obiektów magazynowych w związku z nadchodzącą zimą.
- (4) Ponadto w lutym 2022 r. i w maju 2022 r. Komisja przeprowadziła szczegółowe oceny wszystkich krajowych planów na wypadek sytuacji nadzwyczajnej, a także szczegółowo monitorowała sytuację w zakresie bezpieczeństwa dostaw. Środki wprowadzane od lutego 2022 r. mają na celu umożliwienie całkowitego odejścia od

---

⁵ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Plan RePowerEU (COM/2022/230 final).

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1032 z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) 2017/1938 i (WE) nr 715/2009 w odniesieniu do magazynowania gazu (Dz.U. L 173 z 30.6.2022, s. 17).

rosyjskiego gazu do 2027 r. oraz ograniczenie ryzyka wynikającego z dalszych poważnych zakłóceń dostaw.

- (5) Niedawna eskalacja zakłóceń dostaw gazu z Rosji świadczy jednak o znacznym ryzyku całkowitego wstrzymania dostaw gazu z Rosji w niedalekiej przyszłości w sposób nagły i jednostronny. Unia powinna zatem spodziewać się takiego ryzyka i przygotować się, w duchu solidarności, na możliwość całkowitego wstrzymania dostaw gazu z Rosji w każdej chwili. Konieczne są natychmiastowe proaktywne działania w celu przygotowania się na dalsze zakłócenia i w celu wzmocnienia odporności Unii na przyszłe wstrząsy. Skoordynowane działania na szczeblu Unii mogą zapobiec poważnym szkodom dla gospodarki i obywateli wynikającym z ewentualnej przerwy w dostawach gazu.
- (6) Obecne ramy prawne dotyczące bezpieczeństwa dostaw gazu określone w rozporządzeniu (UE) 2017/1938⁷ nie uwzględniają w wystarczającym stopniu zakłóceń dostaw ze strony głównego dostawcy gazu dłuższych niż 30 dni. Brak ram prawnych dla takich zakłóceń stwarza ryzyko nieskoordynowanych działań państw członkowskich, co zagraża bezpieczeństwu dostaw do sąsiadujących państw członkowskich i może stanowić dodatkowe obciążenie dla unijnego przemysłu i konsumentów.
- (7) W rezolucji z 7 kwietnia 2022 r. w sprawie konkluzji z posiedzenia Rady Europejskiej w dniach 24–25 marca 2022 r. Parlament Europejski wezwał do opracowania planu dalszego zapewniania bezpieczeństwa dostaw energii w Unii w perspektywie krótkoterminowej. Na posiedzeniach w dniach 31 maja i 23 czerwca 2022 r. Rada Europejska zwróciła się do Komisji o przedstawienie w trybie pilnym wniosków dotyczących poprawy gotowości na ewentualne poważne zakłócenia dostaw z myślą o zapewnieniu dostaw energii po przystępnych cenach.
- (8) Zgodnie z art. 122 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Rada może postanowić, na wniosek Komisji, w duchu solidarności między państwami członkowskimi, o środkach stosownych do sytuacji gospodarczej, w szczególności w przypadku wystąpienia poważnych trudności w zaopatrzeniu w niektóre produkty, zwłaszcza w obszarze energii. Ryzyko całkowitego wstrzymania dostaw rosyjskiego gazu przed końcem tego roku stanowi opisaną powyżej sytuację.
- (9) Biorąc pod uwagę bezpośrednie ryzyko zakłóceń dostaw gazu do Unii, państwa członkowskie powinny już teraz wprowadzić środki w celu zmniejszenia swojego zapotrzebowania przed sezonem zimowym. Takie dobrowolne zmniejszenie zapotrzebowania przyczyniłoby się w szczególności do wypełnienia pojemności magazynowej, zapobiegając jej wyczerpaniu pod koniec zimy, co umożliwiłoby poradzenie sobie z ewentualnymi falami mrozów w lutym i marcu 2023 r. oraz ułatwiłoby napełnienie magazynów w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa dostaw w okresie zimowym 2023–2024. Zmniejszenie zapotrzebowania na gaz przyczyni się również do zapewnienia wystarczających dostaw i obniżenia cen, z korzyścią dla konsumentów w Unii. W związku z tym środki wprowadzone na poziomie Unii w celu zmniejszenia zapotrzebowania przyniosłyby korzyści wszystkim państwom członkowskim, zmniejszając ryzyko bardziej poważnego wpływu na ich gospodarki.

---

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 z dnia 25 października 2017 r. dotyczące środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (UE) nr 994/2010.

- (10) Wielkość zalecanego zmniejszenia zapotrzebowania powinna uwzględniać wielkość zapotrzebowania na gaz, którego dostawy mogą zostać niezrealizowane w przypadku całkowitego przerwania dostaw gazu z Rosji. Wielkość zmniejszenia zapotrzebowania powinna zostać rozdzielona między wszystkie państwa członkowskie na podstawie porównania z ich średnim zużyciem gazu w ciągu ostatnich 5 lat.
- (11) Aby szybko zaradzić szczególnym wyzwaniom związanym z trwającym i przewidywanym poważnym pogorszeniem się niedoborów dostaw gazu i uniknąć zakłóceń między państwami członkowskimi, Komisja powinna być uprawniona do ogłoszenia, po konsultacji z odpowiednimi grupami ryzyka i Grupą Koordynacyjną ds. Gazu (GKG) ustanowioną na mocy rozporządzenia (UE) 2017/1938, oraz z uwzględnieniem wszelkich opinii wyrażonych w tym kontekście przez państwa członkowskie, unijnego stanu alarmowego, w przypadku gdy dobrowolne środki zmniejszające zapotrzebowanie okażą się niewystarczające do wyeliminowania ryzyka poważnego niedoboru dostaw. W przypadku ogłoszenia stanu alarmowego na szczeblu krajowym przez co najmniej trzy właściwe organy państw członkowskich, powinny one mieć możliwość zwrócenia się do Komisji o ogłoszenie unijnego stanu alarmowego.
- (12) Unijny stan alarmowy powinien funkcjonować jako stan kryzysowy specyficzny dla Unii, który powinien uruchomić obowiązkowe zmniejszenie zapotrzebowania. Nie powinien on mieć wpływu prawnego na krajowe stany kryzysowe wprowadzane na podstawie art. 11 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/1938. Środki dobrowolne mogą same w sobie nie być wystarczające do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw i funkcjonowania rynku. W związku z tym należy ustanowić nowy instrument wprowadzający możliwość obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania na gaz dla wszystkich państw członkowskich. Powinien on zacząć funkcjonować odpowiednio wcześniej przed jesienią. Po ogłoszeniu unijnego stanu alarmowego wszystkie państwa członkowskie powinny być zobowiązane do zmniejszenia swojego zużycia gazu w określonym z góry okresie. Wielkość niezbędnego zmniejszenia zapotrzebowania powinna uwzględniać wielkość zapotrzebowania na gaz, która może być zagrożona w przypadku całkowitego przerwania dostaw gazu z Rosji, i powinna w pełni uwzględniać dobrowolne zmniejszenie zapotrzebowania osiągnięte już w tym samym okresie. Wielkość zmniejszenia zapotrzebowania można rozdzielić między wszystkie państwa członkowskie na podstawie porównania z ich średnim zużyciem gazu w ciągu ostatnich 5 lat. Zakres i czas trwania obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania powinny również uwzględniać poziomy napełnienia magazynów zgłoszone na podstawie art. 6d ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/1938, zmiany dotyczące dywersyfikacji źródeł gazu, w tym dostaw LNG, oraz zmiany w zakresie zastępowalności paliw w Unii.
- (13) Z uwagi na znaczące zakłócenia na rynku wewnętrznym, które mogą wystąpić w przypadku nieskoordynowanej reakcji państw członkowskich na potencjalne lub faktyczne dalsze zakłócenia dostaw z Rosji, istotne jest, aby wszystkie państwa członkowskie zmniejszyły swoje zapotrzebowanie na gaz w duchu solidarności. Wszystkie państwa członkowskie powinny zatem osiągnąć te same dobrowolne i obowiązkowe cele w zakresie zmniejszenia. Niektóre państwa członkowskie mogą być bardziej narażone na skutki zakłóceń dostaw z Rosji niż inne, jednak wszystkie państwa członkowskie odczuwają negatywne skutki takich zakłóceń i wszystkie mogą przyczynić się do ograniczenia wynikających z nich szkód gospodarczych, czy to przez uwolnienie dodatkowych ilości gazu rurociągowego lub ładunków LNG, które mogą zostać wykorzystane przez państwa członkowskie o znacznym deficycie gazu,

czy to przez wpływ na obniżenie cen gazu, jakie prawdopodobnie będzie skutkiem zmniejszenia zapotrzebowania, czy to przez zapobieganie zakłóceniom na rynku, jakie wynikłyby z nieskoordynowanych i sprzecznych środków zmniejszających zapotrzebowanie. Niniejsze rozporządzenie odzwierciedla zatem zasadę solidarności energetycznej, która została niedawno potwierdzona przez Trybunał Sprawiedliwości jako podstawowa zasada prawa UE⁸.

- (14) Niektóre państwa członkowskie nie są jednak w stanie uwolnić znacznych ilości gazu ruropociągowego na korzyść innych państw członkowskich ze względu na swoją szczególną sytuację geograficzną lub fizyczną, np. brak ruropociągowych połączeń międzysystemowych z innymi państwami członkowskimi lub ich ograniczony zakres. W związku z tym te państwa członkowskie powinny mieć możliwość wystąpienia o częściowe odstępstwo od obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania. Przy sprawdzaniu warunków zastosowania odstępstwa Komisja powinna wziąć pod uwagę, czy dane państwo członkowskie w jak największym stopniu wykorzystuje swoje połączenia międzysystemowe i swoją infrastrukturę LNG do przekierowywania gazu do innych państw członkowskich, w duchu solidarności. Komisja powinna również monitorować całkowite zużycie gazu, a także wykorzystanie połączeń międzysystemowych i infrastruktury LNG.
- (15) Państwa członkowskie powinny mieć swobodę wyboru odpowiednich środków w celu osiągnięcia obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania. Przy określaniu odpowiednich środków zmniejszających zapotrzebowanie i ustalaniu pierwszeństwa poszczególnych grup odbiorców państwa członkowskie powinny korzystać ze środków określonych w komunikacie „Oszczędzanie gazu na bezpieczną zimę” z 20 lipca 2022 r. Państwa członkowskie powinny w szczególności rozważyć środki efektywne ekonomicznie, takie jak aukcje lub przetargi, za pomocą których mogą one zachęcać do zmniejszenia zużycia w sposób efektywny ekonomicznie. Środki wprowadzane na szczeblu krajowym mogą również obejmować zachęty finansowe lub rekompensaty dla uczestników rynku, których to dotyczy.
- (16) Wszelkie środki wprowadzone przez państwa członkowskie w celu osiągnięcia obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania powinny być konieczne, jasno określone, przejrzyste, proporcjonalne, niedyskryminacyjne i weryfikowalne, nie powinny nadmiernie zakłócać konkurencji ani prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego gazu ani zagrażać bezpieczeństwu dostaw gazu do innych państw członkowskich lub do Unii. Biorąc pod uwagę, że środki nierynkowe, takie jak środki wymienione w załączniku VIII do rozporządzenia (UE) 2017/1938, mogą być szczególnie szkodliwe dla bezpieczeństwa dostaw gazu i rynku wewnętrznego, państwa członkowskie powinny opierać się na mechanizmach rynkowych. Konieczne jest również uwzględnienie interesu odbiorców chronionych i zapewnienie im nieprzerwanych dostaw gazu.
- (17) W celu zapewnienia skoordynowanego wdrażania środków zmniejszających zapotrzebowanie państwa członkowskie powinny ustanowić regularną współpracę w ramach każdej grupy ryzyka określonej w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2017/1938. Państwa członkowskie mają swobodę w uzgodnieniu środków współpracy najlepiej dopasowanych do danego regionu. Komisja i GKG powinny mieć możliwość wglądu w środki krajowe wdrożone przez państwa członkowskie oraz wymiany najlepszych praktyk w zakresie koordynacji środków w ramach grupy ryzyka.

---

⁸ Wyrok w sprawie C-848/19 P (Niemcy przeciwko Polsce).

W stosownych przypadkach państwa członkowskie powinny również wykorzystywać inne organy do koordynowania swoich działań, np. na posiedzeniach dyrektorów generalnych krajowych ministerstw energetyki.

- (18) W celu zapewnienia, aby krajowe plany na wypadek sytuacji nadzwyczajnej odzwierciedlały dobrowolne lub obowiązkowe zmniejszenia zapotrzebowania określone w niniejszym rozporządzeniu, właściwy organ każdego państwa członkowskiego powinien podjąć niezbędne kroki w celu aktualizacji krajowego planu na wypadek sytuacji nadzwyczajnej do 30 września 2022 r. W aktualizacji krajowego planu na wypadek sytuacji nadzwyczajnej należy wskazać, w jaki sposób wykorzystano środki zaproponowane w komunikacie „Oszczędzanie gazu na bezpieczną zimę” z 20 lipca 2022 r. Biorąc pod uwagę krótki termin aktualizacji, procedury koordynacji na podstawie art. 8 ust. 6–11 rozporządzenia 2017/1938 nie powinny mieć zastosowania. Państwa członkowskie powinny jednak konsultować się z innymi państwami członkowskimi w sprawie aktualizacji planów na wypadek sytuacji nadzwyczajnej. Komisja powinna zwołać posiedzenie GKG, grup ryzyka lub innych właściwych organów w celu omówienia potencjalnych kwestii związanych ze środkami zmniejszającymi zapotrzebowanie.
- (19) Regularne i skuteczne monitorowanie i sprawozdawczość mają zasadnicze znaczenie dla oceny postępów poczynionych przez państwa członkowskie we wdrażaniu dobrowolnych i obowiązkowych środków zmniejszających zapotrzebowanie oraz dla pomiaru społecznych i gospodarczych skutków tych środków, a także wpływu na zatrudnienie. Właściwy organ każdego państwa członkowskiego lub inny podmiot wyznaczony przez dane państwo członkowskie powinien monitorować zmniejszenie zapotrzebowania osiągnięte na terytorium danego państwa oraz regularnie zgłaszać rezultaty Komisji. GKG powinna wspierać Komisję w monitorowaniu wywiązywania się z obowiązkowego zmniejszania zapotrzebowania.
- (20) Aby zapobiec znaczącym szkodom gospodarczym dla Unii jako całości, istotne jest, aby każde państwo członkowskie zmniejszyło swoje zapotrzebowanie w fazie stanu alarmowego. Będzie to gwarancją, że gazu wystarczy dla wszystkich, nawet podczas zimy. [Zmniejszenie zapotrzebowania w całej Unii](#) jest zatem wyrazem zasady solidarności zapisanej w Traktacie. W związku z tym uzasadnione jest również ściśle nadzorowanie przez Komisję, czy państwa członkowskie wywiązują się z obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania. Jeżeli Komisja stwierdzi, że istnieje ryzyko, iż państwo członkowskie nie będzie w stanie wywiązać się z obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania zgodnie z art. 5, Komisja powinna być uprawniona do zwrócenia się do tego państwa członkowskiego o przedłożenie planu określającego strategię i środki mające zapewnić skuteczne wywiązanie się z obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania. Państwo członkowskie powinno należycie uwzględnić wszelkie uwagi i sugestie Komisji dotyczące planu.
- Ponieważ zasada solidarności daje każdemu państwu członkowskiemu prawo do otrzymania wsparcia ze strony sąsiadujących państw członkowskich w pewnych okolicznościach, państwa członkowskie, które wystąpią o takie wsparcie, powinny również działać w duchu solidarności, jeśli chodzi o zmniejszenie własnego krajowego zapotrzebowania na gaz. W związku z tym państwa członkowskie, które zwracają się o zastosowanie środka solidarnościowego na podstawie art. 13 rozporządzenia (UE) 2017/1938, powinny być wdrożyć wszystkie odpowiednie środki zmniejszające zapotrzebowania na gaz. Komisja powinna być uprawniona do zażądania od państwa członkowskiego, które zwróciło się o zastosowanie środka solidarnościowego, o przedłożenie planu określającego środki służące osiągnięciu ewentualnego

większego zmniejszenia zapotrzebowania na gaz. Należy odpowiednio uwzględnić wszelkie uwagi Komisji dotyczące tego planu.

- (21) Komisja powinna regularnie informować Parlament Europejski i Radę o wdrażaniu niniejszego rozporządzenia.
- (22) Z uwagi na bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa dostaw gazu spowodowane agresją wojskową Rosji wobec Ukrainy, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu.
- (23) Na podstawie dostępnych informacji istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka poważnych zakłóceń dostaw gazu do Unii przez co najmniej dwa kolejne sezony zimowe. W związku z tym niniejsze rozporządzenie powinno obowiązywać przez dwa lata po jego wejściu w życie. Pod koniec pierwszego roku stosowania niniejszego rozporządzenia Komisja powinna przedstawić Radzie sprawozdanie z jego funkcjonowania i, w stosownych przypadkach, zaproponować przedłużenie jego obowiązywania.
- (24) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, ale mogą zostać osiągnięte na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym samym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy mające na celu zaradzenie, w duchu solidarności, poważnym trudnościom w dostawach gazu, z myślą o zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw gazu do UE. Przepisy te obejmują poprawę koordynacji, monitorowania i sprawozdawczości w zakresie krajowych środków zmniejszających zapotrzebowanie na gaz oraz możliwość ogłoszenia przez Komisję unijnego stanu alarmowego jako specyficznego stanu kryzysowego, co spowodowałoby obowiązkowe zmniejszenie zapotrzebowania w całej Unii.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „właściwy organ” oznacza krajowy organ administracji rządowej lub krajowy organ regulacyjny wyznaczony przez państwo członkowskie, aby zapewnić wdrożenie środków przewidzianych w rozporządzeniu (UE) 2017/1938;
- 2) „unijny stan alarmowy” oznacza stan kryzysowy specyficzny dla Unii, który powoduje obowiązkowe zmniejszenie zapotrzebowania i który nie jest związany z żadnym ze stanów kryzysowych określonych w art. 11 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/1938.

Artykuł 3

Dobrowolne zmniejszenie zapotrzebowania

Państwa członkowskie dokładają wszelkich starań, aby zmniejszyć krajowe zużycie gazu w okresie od 1 sierpnia 2022 r. do 31 marca 2023 r. o co najmniej 15 % w porównaniu ze średnim zużyciem w okresie od 1 sierpnia do 31 marca w ciągu pięciu lat poprzedzających wejście w życie niniejszego rozporządzenia („dobrowolne zmniejszenie zapotrzebowania”). Do tych dobrowolnych środków zmniejszających zapotrzebowanie mają zastosowanie art. 6, 7 i 8.

Artykuł 4

Ogłoszenie przez Komisję unijnego stanu alarmowego

1. Komisja może ogłosić unijny stan alarmowy tylko w przypadkach znacznego ryzyka poważnego niedoboru dostaw gazu lub nadzwyczajnie wysokiego zapotrzebowania na gaz, w odniesieniu do których środki, o których mowa w art. 3, zgłoszone zgodnie z art. 8, nie są wystarczające, i które powodują znaczne pogorszenie się sytuacji w zakresie dostaw gazu w Unii, ale rynek nadal jest w stanie zniwelować to zakłócenie bez konieczności stosowania środków nierynkowych.
2. Komisja może, po konsultacji z odpowiednimi grupami ryzyka określonymi w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2017/1938 oraz z GKG, uwzględniając wszelkie opinie wyrażone w tym kontekście przez państwa członkowskie, ogłosić unijny stan alarmowy z własnej inicjatywy lub na wniosek co najmniej trzech właściwych organów, które ogłosiły stan alarmowy na szczeblu krajowym zgodnie z art. 11 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/1938.
3. Jeżeli po dokonaniu oceny Komisja uzna, że sytuacja, która stanowiła podstawę do ogłoszenia unijnego stanu alarmowego, nie uzasadnia już utrzymania unijnego stanu alarmowego, ogłasza, po konsultacji z odpowiednimi grupami ryzyka określonymi w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2017/1938 i z GKG oraz uwzględniając wszelkie opinie wyrażone w tym kontekście przez państwa członkowskie, koniec unijnego stanu alarmowego i obowiązków wynikających z art. 5.

Artykuł 5

Obowiązkowe zmniejszenie zapotrzebowania w przypadku ogłoszenia unijnego stanu alarmowego

1. W przypadku gdy Komisja ogłosi unijny stan alarmowy, każde państwo członkowskie zmniejsza swoje zużycie gazu ziemnego zgodnie z metodyką określoną w ust. 2 („obowiązkowe zmniejszenie zapotrzebowania”).
2. Do celów obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania, przez cały okres obowiązywania unijnego stanu alarmowego, całkowite zużycie gazu ziemnego w każdym państwie członkowskim w okresie od 1 sierpnia każdego roku do 31 marca następnego roku („okres wdrażania”) zmniejsza się o co najmniej 15 % w porównaniu ze średnim zużyciem tego państwa członkowskiego w okresie od 1 sierpnia do 31 marca („okres porównawczy”) w ciągu pięciu kolejnych lat poprzedzających datę wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Wszelkie dobrowolne zmniejszenia zapotrzebowania osiągnięte przez państwa członkowskie w okresie wdrażania przed ogłoszeniem stanu alarmowego uwzględnia się do celów obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania.

3. Państwa członkowskie mogą wystąpić z wnioskiem o ograniczenie obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania maksymalnie o 5 %, pod warunkiem że mogą wykazać, że nie mogą znacząco przyczynić się, ze względu na brak połączeń międzysystemowych z innymi państwami członkowskimi lub ich ograniczony zakres, do zwiększenia bezpośrednich lub pośrednich dostaw gazu do innych państw członkowskich.
4. Państwa członkowskie, które wystąpiły o odstępstwo od obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania zgodnie z ust. 3, przedstawiają dowody na to, że ich zdolności w zakresie połączeń międzysystemowych z innymi państwami członkowskimi lub ich krajowa infrastruktura LNG są wykorzystywane do przekierowywania gazu do innych państw członkowskich w jak największym stopniu.
5. Przed podjęciem decyzji w sprawie wniosku o ograniczenie obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania Komisja konsultuje się z GKG, grupami ryzyka oraz, w stosownych przypadkach, z innymi właściwymi organami.
6. Komisja podejmuje decyzję w sprawie wniosku najpóźniej w terminie dwóch miesięcy od otrzymania od państwa członkowskiego wszystkich istotnych informacji.
7. Do obowiązkowych środków zmniejszenia zapotrzebowania mają zastosowanie art. 6, 7 i 8.

Artykuł 6

Środki mające na celu zmniejszenie zapotrzebowania

1. Państwa członkowskie mają swobodę wyboru odpowiednich środków mających na celu zmniejszenie zapotrzebowania. Środki te muszą być jasno określone, przejrzyste, proporcjonalne, niedyskryminacyjne i weryfikowalne. Przy wyborze środków państwa członkowskie uwzględniają zasady określone w rozporządzeniu (UE) 2017/1938. Środki te w szczególności:
  - a) nie mogą nadmiernie zakłócać konkurencji lub prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego gazu ani zagrażać bezpieczeństwu dostaw gazu do innych państw członkowskich lub Unii;
  - b) muszą opierać się na zasadach rynkowych;
  - c) muszą zapewniać nieprzerwane dostawy gazu do odbiorców chronionych lub innych grup odbiorców zgodnie z art. 2 ust. 5 i art. 7 rozporządzenia (UE) 2017/1938.
2. Przy wprowadzaniu środków zmniejszających zapotrzebowanie państwa członkowskie traktują priorytetowo środki mające wpływ na odbiorców niechronionych na podstawie obiektywnych i przejrzystych kryteriów, które uwzględniają ich znaczenie gospodarcze, a także, między innymi, następujące elementy:
  - a) wpływ zakłócenia na łańcuchy dostaw, które mają kluczowe znaczenie dla społeczeństwa;
  - b) ewentualny negatywny wpływ w innych państwach członkowskich, w szczególności na łańcuchy dostaw sektorów niższego szczebla, które mają kluczowe znaczenie dla społeczeństwa;

- c) potencjalne długotrwałe szkody w instalacjach przemysłowych;
  - d) możliwości ograniczenia zużycia i stosowania produktów zastępczych w Unii.
3. Przy podejmowaniu decyzji w sprawie środków zmniejszających zapotrzebowanie państwa członkowskie uwzględniają środki mające na celu zmniejszenie zużycia gazu w sektorze energii elektrycznej, środki zachęcające do przestawienia się na inne rodzaje paliwa w przemyśle, krajowe kampanie podnoszące świadomość oraz ukierunkowane zobowiązania w zakresie ograniczenia ogrzewania i chłodzenia, a także środki rynkowe mające na celu promowanie przestawienia się na inne rodzaje paliwa i zmniejszenie zużycia przez przemysł.

Artykuł 7

Koordinacja środków zmniejszających zapotrzebowanie

1. Aby zapewnić odpowiednią koordynację dobrowolnych i obowiązkowych środków zmniejszających zapotrzebowanie zgodnie z art. 3 i 5, państwa członkowskie współpracują ze sobą w ramach każdej z odpowiednich grup ryzyka.
2. Właściwy organ każdego państwa członkowskiego aktualizuje swój krajowy plan na wypadek sytuacji nadzwyczajnej ustanowiony zgodnie z art. 8 rozporządzenia (UE) 2017/1938 najpóźniej do [30 września 2022 r.], aby odzwierciedlić dobrowolne zmniejszenia zapotrzebowania. Każde państwo członkowskie aktualizuje również, w stosownych przypadkach, swój krajowy plan na wypadek sytuacji nadzwyczajnej w przypadku ogłoszenia unijnego stanu alarmowego zgodnie z art. 4. Art. 8 ust. 6–10 rozporządzenia (UE) 2017/1938 nie ma zastosowania do aktualizacji krajowych planów na wypadek sytuacji nadzwyczajnej przeprowadzanych na podstawie niniejszego ustępu.
3. Przed przyjęciem zmienionych planów na wypadek sytuacji nadzwyczajnej państwa członkowskie konsultują się z Komisją i właściwymi grupami ryzyka. Komisja może zwołać posiedzenia GKG i grup ryzyka, uwzględniając wszelkie opinie wyrażone w tym kontekście przez państwa członkowskie, w celu omówienia kwestii związanych z krajowymi środkami zmniejszającymi zapotrzebowanie.

Artykuł 8

Monitorowanie i egzekwowanie

1. Właściwy organ każdego państwa członkowskiego monitoruje wdrażanie środków zmniejszających zapotrzebowanie na swoim terytorium. Co dwa miesiące, nie później niż do piętnastego dnia następnego miesiąca, państwa członkowskie składają Komisji sprawozdania na temat wprowadzonych środków zmniejszających zapotrzebowanie i osiągniętego zmniejszenia zapotrzebowania. GKG i grupy ryzyka wspierają Komisję w monitorowaniu dobrowolnego i obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania.
2. Jeżeli na podstawie zgłoszonych danych liczbowych dotyczących zmniejszenia zapotrzebowania Komisja stwierdzi, że istnieje ryzyko, iż państwo członkowskie nie będzie w stanie wywiązać się z obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania zgodnie z art. 5, Komisja zwraca się do tego państwa członkowskiego o przedłożenie planu określającego strategię i środki mające zapewnić skuteczne wywiązanie się z obowiązkowego zmniejszenia zapotrzebowania. Komisja zwraca się o przedłożenie planu określającego strategię i środki służące osiągnięciu ewentualnego dalszego

zmniejszenia zapotrzebowania na gaz, zgodnie z art. 13 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 2017/1938, również do państwa członkowskiego, które zwróciło się o zastosowanie środka solidarnościowego na podstawie art. 13 rozporządzenia (UE) 2017/1938. W obu przypadkach Komisja wydaje opinię zawierającą uwagi i sugestie dotyczące przedłożonych planów, które państwo członkowskie należycie uwzględni, oraz informuje o swojej opinii Radę.

3. Komisja regularnie informuje Parlament Europejski i Radę o wdrażaniu niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 9

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się przez okres dwóch lat od dnia jego wejścia w życie.

Najpóźniej do dnia 1 sierpnia 2023 r. Komisja przeprowadzi przegląd niniejszego rozporządzenia w świetle ogólnej sytuacji w zakresie dostaw gazu do Unii i przedstawi Radzie sprawozdanie z głównych ustaleń tego przeglądu. Na podstawie sprawozdania Komisja może zaproponować przedłużenie lub skrócenie okresu obowiązywania niniejszego rozporządzenia.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*